

Hazai botanikai dolgozatok ismertetése.*)

Referate über ungarische botan. Arbeiten.**)

Győrffy István: «A Rhododendron myrtifolium és Rh. ferrugineum physiolog.-anatomiai viszonyairól, rendszertani helyzetükre való tekintettel.» Doctori értekezés. Kolozsvárt. 1904. 8. 23. old. 2 táblával.

A ezúton megnevezett fajok morfológiai és anatómiai összehasonlító leírása, physiologiai viszonyaiukra. rendszertani összefüggésükre s a *Rhod. «myrtifolium»*-nak, mint «endemikus»-nak Magyarországon való elterjedésére vonatkozó fejtégetés. Ref. nézete szerint a *Rhodod. myrtifolium* Schott és Kotschy névnek alkalmazása a *Rh. Kotschyi* Simk. helyett esakis a botan. nomenklatura elfogadott szabályainak egyik alaptételének meglöntésével lehetséges, esak ily módon lehet a leírás nélküli között *Rh. alpinum* LERCHENF. nevet is alkalmazni.

A *Rh. Kotschyi* földrajzi elterjedése (l. 1. old.), mint sok más, legelőbb Erdélyből ismertetett keleti fajé, nem szorítkozik tisztán Erdélyre, mert

Stefan Győrffy: «Ueber die physiolog. anatomischen Verhältnisse des Rhododendron myrtifolium und Rh. ferrugineum mit Berücksichtigung ihrer system. Stellung.» Inaug. Diss. Kolozsvár, 1904. 8. 23. p. mit 2 Tafeln.

Behandelt die morphologische, anatomisch-vergleichende Beschreibung, die physiologischen Verhältnisse und die systematische Verwandtschaft der im Titel genannten Arten, enthält außerdem eine übersichtliche Zusammenstellung der ungar. Standorte des *Rh. «myrtifolium»* als einer in Ungarn «endemischen» Art.

Die Beibehaltung des Namens *Rh. myrtifolium* Schott u. Kotschy statt *Rh. Kotschyi* Simk. kann nach Ansicht des Ref. nur mit Verletzung eines Grundprinzipes der acceptierten Nomenclatur - Regeli stattfinden, nur auf diese Weise kann auch der ohne Beschreibung veröffentlichte Name *Rh. alpinum* LERCHENF. herangezogen werden.***)

Die geogr. Verbreitung des *Rhod. Kotschyi* (p. 1.) beschränkt

*) Tisztelettel felkérjük a t. szaktársakat, hogy megjelent b. dolgozataikat ismertetés céljából szerkesztőségünkhez (Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b) beiktildeni sziveskedjenek.

**) Wir ersuchen unsere geehrten Herren Fachgenossen um Einsendung ihrer neu erschienenen Arbeiten behufs Referates an die Redaction des Blattes (Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b).

***) Aus gleicher Grunde müsste der Name von *Rh. intermedium* TAUSCH in Flora 1836 p. 36 non WENDEROTH in Semin. a. 1825 in h. acad. Marburg. coll. (Flora 1826 p. 357) (wahrsch. = *marinum* × *ponticum*) geändert werden. (*Rh. Kernerii* DEGEN in herb.)

felöleli a Balkánt, sőt az albániai Sar-Dagh-ot is. (Ref.)

A *Rh. Kotschy* és *ferrugineum* anatómiai viszonyainak tanulmányozása közben szerző azon eredményhez jut, hogy a kettő között oly qualitatívus bályeget, mely a kettő specifikus megkülönböztetésére alkalmas volna, megállapítani nem lehet.

Systematikai következtetést azonban egyediül anatómiai bályegek alapján vonni, mesterséges eljárás volna. Okulva a tapasztalatokon, a midón éppen anatómiai különbségekre alapított új fajokat is ismerünk, viszont morphologialag eltérő fajok egyes szervei anatómiai különbségeket nem mutatnak, a legtermészetesebb rendszer mégis esak az lehet, a melynél úgy a külső morphologiai bályegeket, mint a növény anatómiai viszonyait ott s akkor használjuk az osztályozás ezéljaira, a hol azok tényleg ezélhoz, t. i. a systemikai egységek (s nem az individuumok) megkülönböztetésének lehetőségehez vezetnek, tehát a szerint, hogy hol találjuk meg a különbséget, hol az egyiket, hol a másikat, hol pedig mindkettőt.

A *Rhod Kotschy* morfológiai bályegei: 1. a sajátságos levélalak; 2. a bibeszár rövidisége; 3. a porzók rövidisége, hozzávéve a geogr. elterjedés sajátságosságát, mely szerint előfordulásának legtöbb helyén (de nem mindenütt!) a *Rh. ferrugineum*-ot kizára s azt

sich sowie jene vieler anderer zuerst aus Siebenbürgen beschriebener östlichen Arten, nicht auf dieses Land, sondern sie erstreckt sich über den Balkan bis zum Sar-Dagh in Albanien. (Ref.)

Gelegentlich Studiums der anat. Verhältnisse des *Rh. Kotschy* u. *ferrugineum's* gelangt Verf. zu dem Resultat, dass zwischen beiden qualitative Unterscheidungsmerkmale, welche die spezifische Trennung rechtfertigen würden, nicht zu constatieren sind.

Nach Ansicht des Ref. führen aber allein auf anatomische Merkmale sich stützende systematische Folgerungen zu einem künstlichen System.

In Betracht der Tatsache, dass neuerdings einzig nur auf Grund anatomischer Unterschiede neue Arten aufgestellt worden sind, anderseits aber bei morphol. verschiedenen Arten einzelne Organe keinen Unterschied im anat. Bau aufweisen, können wir als natürliches System doch nur ein solches auffassen, bei welchem sowol die morpholog. als auch die anatomischen Unterschiede dort und in jenen Fällen zu systematischen Folgerungen benutzt werden, wo sie zum Zweck, d. i. zur Unterscheidung der system. Einheiten (nicht aber der Individuen) führen.

Die morphologischen Unterscheidungsmerkmale des *Rh. Kotschy*: 1. die eigentümliche Blattform; 2. die Kürze des Griffels; 3. die Kürze der Stanbfäden, dazu die eigentümliche geogr. Verbreitung, bei welcher

helyettesíti, ref. felfogása szem-
rint elegendők arra, hogy a
Rhod. ferrugineum alfajának
("Rasse") tekintessék.

Eltekintve ezen, részben né-
zetkülönbségeken alapuló meg-
jegyzésekkel teljes elismeréssel
kell megemlékezniink a nagy
reményekre feljogosító szerző
munkájának többi tartalmáról.
Kétségtelen, hogy előkelő he-
lyet foglal el a hazánkban
újabban disszertációk ezimén
megjelent dolgozatok között. D.

diese Art an den meisten Orten
ihres Vorkommens (doch nicht
überall!) das Vorkommen von
Rh. ferrugineum ausschliesst,
rechtfertigen nach Ansicht des
Ref. vollkommen die Auffas-
sung dieser Einheit als Unter-
art oder Rasse des *Rh. fer-
rugineum*.

Abgesehen von diesen teil-
weise auf Meinungsverschieden-
heiten beruhenden Bemerkun-
gen, müssen wir dem übrigen
Teil der Arbeit des zu den
schönsten Hoffnungen berech-
tigenden Autors die vollste An-
erkennung zollen. Sie behauptet
gewiss einen hervorragenden
Platz unter den in neuerer Zeit
als Dissertationen in unserem
Laude erschienenen Arbeiten. D.

A kir. magy. Term.-tud. Társ. növénytani szakosztályának 1904 március hó 9-én tartott ülése.

Sitzung der botanischen Section der kön. ung. natur- wissenschaftl. Gesellschaft am 9. März 1904.

A növénytani szakosztály ez
ülésén a következő három évre
megválasztotta tiszti karát. El-
nök lett KLEIN Gyula, alelnök
dr. STAUB Móricz, jegyző dr.
KÜMMERLE Jenő Béla és a
«Növénytani Közlemények»
szerkesztője dr. SCHILBERSZKY
Károly.

Borsos István «Magyar nö-
vénynevek» ezimű dolgozatát,
melyben a pápai kollégium
könyvtárában a 16. századból
származó latin képes orvosi
könyvbe (*historia plantarum*)
bejegyzett vagy ötszáz magyar
növénynévről értekezik. Dr.
FIALOWSKI Lajos terjesztette elő.

Die Sitzung leitete die Wal-
der Funktionäre für die nächst-
folgenden drei Jahre ein. Zum
Präsidenten wurde Prof. Jul.
KLEIN, zum Vizepräsidenten dr.
Moritz STAUB, zum Schriftfüh-
rer dr. Eugen Béla KÜMMERLE,
zum Redacteur der «Növény-
tani Közlemények» dr. Karl
SCHILBERSZKY gewählt.

Ludw. FIALOWSKI legt eine
Mitteilung Stefan **Borsos**'s
über ungarische Pflanzennamen
vor, welche in einer «Historia
plantarum» aus dem 16. Jahr-
hundert, welche sich im Besitze
der Bibliothek des pápa-er
Collegiums befindet, eingeschrie-
ben gefunden worden sind. Ihre
Zahl beträgt gegen 500.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1904

Band/Volume: [3](#)

Autor(en)/Author(s): Anonymous

Artikel/Article: [Hazai botanikai dolgozatok ismertetése. Referate über ungarische botan. Arbeiten. 167-169](#)